

EMD-bulletin

– nytt fra menneskerettsdomstolen i Strasbourg

Nr. 8 År 2017 Dato 31. oktober Utgiver Norsk senter for menneskerettigheter

I september ble det avsagt én avgjørelse mot Norge. Det ble ikke avsagt noen kategori 1-avgjørelser i september.

Ingen kategori 1-avgjørelser ble avsagt i august. Det ble heller ikke avsagt noen avgjørelser mot Norge.

Månedens utvalgte: M.L. v. Norge

Date: 07/09/2017 **Application no.:** 43701/14

Articles: 8; 8-1

Conclusion: No violation of Article 8 - Right to respect for private and family life (Article 8-1 - Respect for family life)

Saken omhandler:

Spørsmålet i saken var om det utgjorde brudd på artikkel 8 at nasjonale myndigheter avgjorde å plassere et barn i fosterhjem utenfor familien, selv om det forelå et alternativ innenfor nærmeste familie.

Fakta:

Klageren er M.L., født i 1987. Hun har to sønner, som er halvbrødre. Klageren er diagnostisert med en hyperkinetisk forstyrrelse, og har hatt en historie med psykiatrisk behandling. Myndighetene overtok omsorgen for hennes eldste sønn i 2010 og plasserte ham i fosterhjem hos klagerens mor og stefar. I juni 2012 avgjorde barnevernet at klagerens yngste sønn akutt skulle plasseres i et beredskapshjem, etter å ha mottatt varsel fra myndighetene og en privatperson om hennes manglende evne til å ivareta sønnen. Den 29. juni 2012 ble avgjørelsen opprettholdt i fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker. Avgjørelsen ble fulgt opp av en anmodning fra myndighetene den 6. juli 2012 om at den yngste sønnen skulle plasseres i fosterhjem og at klageren skulle gis besøksrett under oppsyn. Selv om klagerens mor og stefar allerede var godkjente som fosterforeldre for klagerens eldre sønn, var det forhold som tilsa at de ikke var egnet som fosterhjem for klagerens yngste sønn. Det hadde blant annet vært samarbeidsvansker mellom klagerens mor og myndighetene. De ble også ansett for å være for gamle for å være fosterforeldre til et lite barn, særlig tatt i betraktning at klagerens mor den siste tiden hadde vært syk. Klagerens mor hadde heller ikke prioritert å tilbringe tid med den yngste sønnen. Myndighetene kom på denne bakgrunn til at det var i barnets interesse å bli plassert i et annet fosterhjem. Klageren var uenig i myndighetenes vurdering, tatt i betraktning den eldste sønnens gode utvikling og referanser fra barnehagen. Hun anførte at moren og stefaren ville være et mer stabilt og

Norsk senter for menneskerettigheter

Redaktør **Jan Erik Helgesen**

Kompilasjon og redaksjonsassistent **Vilde Hauan og Emilie Lie**

Kontakt & abonnement c.b.astrup@nchr.uio.no

mindre stigmatiserende fosterhjem for sønnen. Den 26. oktober 2012 avgjorde fylkesnemnda på bakgrunn av en helhetsvurdering av dagens situasjon, og under hensyn til barnets beste, at barnet ikke skulle plasseres hos klagerens mor og stefar, men at han skulle bli værende i beredskapshjemmet. I januar 2013 ble gutten overført til et fosterhjem. Den 22. juli 2013 opprettholdt tingretten avgjørelsen til fylkesnemnda. Tingretten fant at det var alvorlige mangler ved klagerens omsorgsevne, og at det var nødvendig at myndighetene overtok omsorgen for barnet. Tingretten vurderte fordelene ved å plassere gutten i samme fosterhjem som storebroren sin, men basert på uttalelsene til en fagkyndig psykologspesialist, konkluderte retten med at det beste for barnet var å bli i hjemmet hvor han allerede var plassert. Tingretten vektla at de to barna hadde forskjellig omsorgsbehov, at det ville være utfordrende for gamle personer å ha ansvaret for to små barn, og at klageren hadde svært forskjellig emosjonelt forhold til sønnene sine som ville manifestere seg dersom sønnene bodde sammen. Det forelå dessuten en risiko for kontaktskade dersom det yngste barnet atter en gang måtte oppleve en brutt relasjon. Klageren anket saken. Lagmannsretten nektet anken fremmet, og Høyesteretts ankeutvalg avviste saken.

Klageren brakte saken inn for Domstolen den 2. juni 2014.

Anførsler:

Klageren anførte at det utgjorde brudd på hennes rett til respekt for sitt familieliv under artikkel 8 at sønnen ble plassert i fosterhjem hos personer som ikke tilhørte klagerens familie, fremfor hos klagerens mor og stefar. Videre forelå det brudd på myndighetenes plikter etter artikkel 8 til å plassere barnet hos sin biologiske familie. Klageren anførte at statens skjønnsmargin bør være liten i spørsmål om hvor barnet skal plasseres, i tilfeller der det foreligger et fullgodt alternativ innenfor nærmeste familie. Myndighetene hadde også brutt sin plikt under artikkel 8 til å plassere søsken i samme fosterhjem. Klageren anførte også at myndighetene ikke hadde foretatt en tilstrekkelig grundig vurdering av moren og stefarens egnethet som fosterforeldre, hvilket utgjorde brudd på artikkel 6.

Staten imøtegikk klagerens anførsler.

Domstolens vurderinger:

Domstolen avgjorde innledningsvis at klagerens anførsler under artikkel 6 var nært knyttet til anførselene under artikkel 8, og at det derfor var tilstrekkelig å vurdere anførselen om brudd på artikkel 8. Artikkel 8 inneholder ingen spesifikke prosessuelle krav, annet enn at den nasjonale avgjørelsesprosessen må være rettferdig og respektere rettighetene som er beskyttet under bestemmelsen. Deretter avviste Domstolen klagerens søknad om at begge barna skulle få status som klager i saken, da prosessuelle regler for dette ikke var overholdt. Klagerens anførsel vedrørende artikkel 8 var ikke åpenbart ugrunnet, og saken kunne derfor tas til behandling.

§ Article 8 – Right to respect for private and family life

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.

2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

Domstolen gikk deretter over til å vurdere om det forelå brudd på artikkel 8. Det første spørsmålet retten vurderte var om inngrepet i klagerens rett til respekt for sitt familieliv var lovlig. Retten uttalte på generell basis at kravet om lovlighet ikke kun innebærer at tiltaket skal ha hjemmel i nasjonal rett, men også at den nasjonale lovbestemmelsen er tilgjengelig for personen den angår, og at den gjør vedkommende i stand til å forutberegne sin rettsstilling. Det er imidlertid opp til den nasjonale domstolen å tolke og anvende nasjonal rett. I den foreliggende saken fant Domstolen at den nasjonale domstolen hadde iakt tatt retningslinjene foreskrevet i nasjonal rett, og inngrepet var derfor lovlig. Det neste spørsmålet retten vurderte var om inngrepet var nødvendig i et demokratisk samfunn. Domstolen uttalte under henvisning til tidligere rettspraksis at det skal foretas en konkret helhetsvurdering av om begrunnelsen for tiltaket er relevant og tilstrekkelig under artikkel 8. Oppfatninger om myndighetenes rett til omsorgsovertakelse varierer fra stat til stat, og Domstolen skal ikke foreta bedømmelsen i den nasjonale domstolens sted. Domstolen skal kun evaluere om den nasjonale domstolen har ivarett hensynene beskyttet under konvensjonen, herunder om foreldrene har blitt involvert i beslutningsprosessen i den grad at de har kunnet presentere sin side av saken, og om den nasjonale domstolen har lyktes i å finne en rimelig balanse mellom de involvertes interesser, med særlig vekt på hensynet til barnets beste. Domstolen vektla at hensynet til barnets beste skal veie tyngre enn alle andre hensyn. I den foreliggende saken fant Domstolen at klagerens interesser var tilstrekkelig ivarett i beslutningsprosessen. Den nasjonale domstolen hadde også foretatt en grundig vurdering av den totale familiesituasjonen og av de relevante faktiske forholdene i saken. Domstolen fant at den nasjonale domstolens vurdering av de respektive interessene var rimelig og balansert, og at barnets beste til enhver tid var det avgjørende hensynet. På denne bakgrunn konkluderte Domstolen med at myndighetenes avgjørelse om å plassere barnet i et fosterhjem utenfor familien, ikke innebar en krenkelse av artikkel 8.

Har du kommentarer eller spørsmål? Send mail til: c.b.astrup@nchr.uio.no

Norsk sammendrag på Lovdata.no

*

*

*

+ Nyttige lenker

- Hudoc: EMDs database over egne avgjørelser
- Lovdata: EMD-sammendrag på norsk
- Informasjon om klage til EMD
- EMD-bulletins internettsider
- [Oversikt over EMD-dommer mot Norge](#)
- Norsk senter for menneskerettigheters bibliotek